

الله اعلم
بما نزلنا
من كتابك
من قبلنا
وما كنا
بنازيهين
عليه

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل
دانشکده دندانپزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجه‌ی دکترای جراحی دندانپزشکی

عنوان:

ارزیابی محیط ساختاری (فضای فیزیکی، تجهیزات و امکانات) دانشکده‌ی دندانپزشکی دانشگاه
علوم پزشکی اردبیل در سال ۱۴۰۰

استاد راهنما:

دکتر رباب فرهنگ

اساتید مشاور:

دکتر شادیه مولایی

دکتر عزیز کامران

نگارش:

احسان رضازاده خیایوی

بهمین ماه ۱۴۰۰

کد پایان نامه: د/پ/۰۴۴

سوگندنامه

اکنون که با عنایات و الطاف بیکران الهی دوره‌ی دکتری دندانپزشکی را با موفقیت به پایان رسانده‌ام و مسئولیت خدمت به خلق را برعهده گرفته‌ام در پیشگاه قرآن کریم به خداوند قادرمتعال که دانای آشکار و نهان است، و نامش آرامش دل‌های خردمندان و یادش شفای آلام دردمندان، سوگند یاد می‌کنم که همواره حدود الهی و احکام مقدس دینی را محترم شمارم.

از تزییع حقوق بیماران بهره‌یزم و سلامت و بهبود آنان را برمنافع مادی و امیال نفسانی خود مقدم دارم، در معاینه و معالجه، حریم عفاف را رعایت کنم و اسرار بیماران خود جز به ضرورت شرعی و قانونی فاش نسازم. خود را نسبت به حفظ قداست حرفه‌ی پزشکی و حرمت همکاران متعهد بدانم و از آلودگی به اموری که با بهره‌یزکاری و شرافت و اخلاق پزشکی منافات دارد اجتناب ورزم، همواره برای ارتقاء دانش پزشکی خویش تلاش کنم و از دخالت در اموری که آگاهی و مهارت لازم را در آن ندارم خودداری نمایم. در امر بهداشت، اعتلاء فرهنگ و آگاهی‌های عمومی تلاش نمایم و تأمین، حفظ و ارتقاء سلامت جامعه را مسئولیت اساسی خویش بدانم.

تقدیر و تشکر

از استاد ارجمند سرکار خانم دکتر رباب فرهنگ
که در تمام مراحل راهنما و همراه انجام این پایان نامه بوده‌اند.
از اساتید مشاور سرکار خانم دکتر شادیه مولایی
و جناب آقای دکتر عزیز کامران
به دلیل راهنمایی‌ها و مشاوره‌های بدون نقص ایشان
کمال تشکر را دارم.

چکیده

ارزیابی محیط ساختاری (فضای فیزیکی، تجهیزات و امکانات) دانشکده‌ی دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل در سال ۱۴۰۰

مقدمه: فضای فیزیکی آموزشی به عنوان یکی از اجزای محیط یادگیری، بر کیفیت آموزش دانشجویان تأثیر بسزایی دارد. هدف از مطالعه‌ی حاضر ارزیابی محیط ساختاری (فضای فیزیکی، تجهیزات و امکانات) دانشکده‌ی دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل بود.

مواد و روش‌ها: در این مطالعه‌ی توصیفی-مقطعی، ۸۰ نفر از دانشجویان و ۴۲ نفر از اساتید مورد ارزیابی قرار گرفتند. ابزار اندازه‌گیری، پرسشنامه محقق ساخته بر اساس استانداردهای برنامه‌ریزی و طراحی فضاهای آموزشی دانشکده‌ی دندانپزشکی، مطالعات قبلی و نظرخواهی از اساتید بود. این پرسشنامه در ۸ بخش (ارزیابی وضعیت فیزیکی و تجهیزات کلاس‌ها، ابعاد فیزیکی بخش‌ها، تجهیزات و امکانات کلینیکی بخش‌ها، وضعیت ایمنی در بخش‌ها، وضعیت بهداشتی بخش‌ها، وضعیت کتابخانه‌ی دانشکده، وضعیت محوطه‌ی دانشکده، وضعیت فیزیکی اتاق اساتید و سرویس بهداشتی و بوفه غذاخوری) تنظیم گردید. نمره‌گذاری پرسشنامه به صورت کاملاً مطلوب (نمره‌ی ۵)، مطلوب (نمره‌ی ۴)، تا حدودی (نمره‌ی ۳)، نامطلوب (نمره‌ی ۲)، کاملاً نامطلوب (نمره‌ی ۱) کدگذاری گردید. روایی پرسشنامه توسط ۳ تن از اساتید تایید شد و روایی محتوایی، پرسشنامه توسط ۲۰ نفر از دندانپزشکان برابر با $CVR=0/85$ و پایایی پرسشنامه توسط آلفای کرونباخ $0/87$ بود. داده‌های جمع‌آوری شده با استفاده از نرم‌افزار SPSS نسخه‌ی ۲۲ و آزمون‌های آماری $Chi-square$ و $test-T$ و یومن ویتنی بررسی شد.

یافته‌ها: در ارتباط با کلیه‌ی متغیرهای ساختاری اساتید نظرات نامطلوبتری نسبت به دانشجویان داشتند. نظرات دانشجویان در زمینه‌ی وضعیت ایمنی، بهداشتی کتابخانه در حد متوسط و در موارد وضعیت فیزیکی و تجهیزات کلاس‌ها، ابعاد فیزیکی بخش‌ها، تجهیزات و امکانات کلینیکی، وضعیت محوطه کمتر از متوسط بود. نظر اساتید در ارتباط با کلیه‌ی متغیرهای ساختاری کمتر از متوسط بود. اختلاف معنی‌داری در نظرات دانشجویان بر اساس جنسیت و ترم تحصیلی مشاهده نشد.

نتیجه‌گیری: با توجه به وضعیت نامطلوب محیط ساختاری، مسؤلان دانشکده‌ی دندانپزشکی اردبیل باید اقدامات لازم برای ارتقاء محیط ساختاری را انجام دهند.

واژه‌های کلیدی: تجهیزات و امکانات آموزشی، فضای فیزیکی، ارزیابی، استاندارد

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

چکیده.....الف

فصل اول: معرفی پژوهش

- ۱-۱ مقدمه؛ بیان مسئله و ضرورت اجرای پژوهش ۲
- ۲-۱ اهداف پژوهش ۴
- ۱-۲-۱ هدف کلی ۴
- ۲-۲-۱ اهداف اختصاصی ۴
- ۳-۲-۱ هدف کاربردی ۴
- ۳-۱ سوالات و فرضیه‌های پژوهش ۴
- ۴-۱ تعریف واژه‌ها ۵

فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه تحقیق

- ۱-۲ مبانی نظری ۷
- ۲-۲ مبانی عملی تحقیق (پیشینه تحقیق)..... ۱۱

فصل سوم: مواد و روش‌ها

- ۱-۳ نوع مطالعه و روش پژوهش ۱۷
- ۲-۳ جامعه آماری پژوهش ۱۷
- ۳-۳ حجم نمونه و روش نمونه‌گیری ۱۷
- ۴-۳ روش انجام پژوهش ۱۸
- ۵-۳ ملاحظات اخلاقی ۲۰
- ۶-۳ روش تجزیه و تحلیل داده‌ها ۲۰

فصل چهارم: یافته‌ها

- ۱-۴ یافته‌ها..... ۲۲

فصل پنجم: بحث

۴۰..... ۱-۵ بحث.

۴۶..... ۲-۵ نتیجه گیری.

۴۶..... ۳-۵ محدودیت‌ها و پیشنهادهای پژوهش.

۴۷..... منابع.

۵۲..... پیوست.

۶۰..... چکیده‌ی انگلیسی.

فهرست جداول

- ۱-۴ بررسی وضعیت فیزیکی و تجهیزات کلاس‌ها از نظر دانشجویان. ۲۲
- ۲-۴ بررسی وضعیت فیزیکی و تجهیزات کلاس‌ها از نظر اساتید..... ۲۳
- ۳-۴ بررسی ابعاد فیزیکی بخش‌های دانشکده دندانپزشکی از نظر دانشجویان..... ۲۴
- ۴-۴ بررسی ابعاد فیزیکی بخش‌های دانشکده دندانپزشکی از نظر اساتید..... ۲۵
- ۵-۴ بررسی تجهیزات و امکانات کلینیکی بخش‌های دانشکده دندانپزشکی از نظر دانشجویان..... ۲۶
- ۶-۴ بررسی تجهیزات و امکانات کلینیکی بخش‌های دانشکده دندانپزشکی از نظر اساتید..... ۲۷
- ۷-۴ بررسی وضعیت ایمنی بخش‌های دانشکده دندانپزشکی از نظر دانشجویان. ۲۸
- ۸-۴ بررسی وضعیت ایمنی بخش‌های دانشکده دندانپزشکی از نظر اساتید..... ۲۹
- ۹-۴ بررسی وضعیت بهداشتی بخش‌های دانشکده دندانپزشکی از نظر دانشجویان..... ۳۰
- ۱۰-۴ بررسی وضعیت بهداشتی بخش‌های دانشکده دندانپزشکی از نظر اساتید..... ۳۱
- ۱۱-۴ بررسی وضعیت کتابخانه دانشکده دندانپزشکی از نظر دانشجویان..... ۳۳
- ۱۳-۴ بررسی وضعیت محوطه دانشکده دندانپزشکی از نظر دانشجویان..... ۳۴
- ۱۴-۴ بررسی وضعیت محوطه دانشکده دندانپزشکی از نظر اساتید..... ۳۵
- ۱۵-۴ بررسی وضعیت فیزیکی اتاق اساتید دانشکده دندانپزشکی از نظر اساتید..... ۳۶
- ۱۶-۴ مقایسه‌ی وضعیت فیزیکی و تجهیزات کلاس‌ها از نظر زنان و مردان..... ۳۷
- ۱۷-۴ مقایسه‌ی وضعیت فیزیکی و تجهیزات کلاس‌ها از نظر ترم تحصیلی..... ۳۸
- ۱۸-۴ مقایسه‌ی وضعیت فیزیکی و تجهیزات کلاس‌ها از نظر اساتید و دانشجویان..... ۳۸